

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
27 грудня 2023 р., протокол № 11

Голова Вченої ради

Наталія ВІННІКОВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Право»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Ступінь вищої освіти: Доктор філософії

Введено в дію з 01.09.2024
(наказ від 27.12.2023 № 857)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Право»

Розширене засідання кафедри публічного права (із залученням науково-педагогічних працівників кафедри приватного права).

Протокол від 19.12.2023 № 4

Завідувач кафедри Ганна ВЛАСОВА

Вчена рада Факультету права та міжнародних відносин

Протокол від 20.12.2023 № 9

Голова Вченої ради Микола КУЛІНІЧ

Завідувач аспірантури, докторантури

 Ілона ТРИГУБ

25.12.2023

Проректор з наукової роботи

 Наталія ВІННІКОВА

23.12.2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами) та Стандарту вищої освіти України за спеціальності 081 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом МОН України від 31.07.2023 № 924.

Розроблено робочою групою у складі:

Керівник робочої групи:

Власова Ганна Петрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин (гарант освітньо-наукової програми);

Члени робочої групи:

Орел Лілія Василівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри приватного права Факультету права та міжнародних відносин;

Хатнюк Наталія Сергіївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин;

Завидняк Володимир Іванович, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин;

Сергієнко Наталія Артурівна, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин;

Лизогуб Катерина Олегівна, випускниця ОПП «Право».

Зовнішні рецензенти:

Загиней-Заболотенко Зоя Аполінарівна, доктор юридичних наук, професор, в.о. завідувача відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України;

Колпаков Валерій Костянтинівич, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного та адміністративного права Запорізького національного університету;

Кузьменко Оксана Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри публічного та міжнародного права Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;

Щербанюк Оксана Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Відгуки представників професійних асоціацій / роботодавців:

Батюк Олег Володимирович, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри державної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки, Голова ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян».

Освітньо-наукова програма запроваджена з 01.09.2024.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОНП			
Підпис			
ПІБ гаранта ОНП			

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка.

І. Профіль освітньо-наукової програми «Право»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка Факультет права та міжнародних відносин
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітньо-наукова програма	Освітньо-наукова програма «Право»
Кваліфікація	Доктор філософії з права
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 08 Право Спеціальність – 081 Право
Форми здобуття вищої освіти	Інституційна (очна (денна), заочна
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми доктора філософії – 45 кредитів ЄКТС. Загальний термін навчання – 4 роки
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за спеціальністю 081 Право та 293 Міжнародне право
Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти, Україна. Термін подання програми на акредитацію – 2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://kubg.edu.ua
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечити сучасну освітньо-наукову підготовку дослідників з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право – висококваліфікованих, конкурентоспроможних та інтегрованих у європейський освітньо-науковий простір професіоналів із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля успішної професійної самореалізації та здійснення наукових проектів відповідно до місії Київського університету імені Бориса Грінченка – «Служити людині, громаді, суспільству».	

3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</i> право як соціальне явище, особливості його творення та реалізації, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні теоретичні та практичні проблеми у галузі права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> комплекс правових доктрин, цінностей і принципів творення та реалізації права; функціонування і трансформація правових учень та ідей.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології тощо.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються в діяльності у сфері права.</p> <p><i>Основний фокус освітньої програми:</i> формування та розвиток необхідних компетентностей для подальшої професійної та наукової діяльності. Базується на інноваційних ідеях, поняттях, парадигмах, концепціях, доктринах права, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p>
Структура освітньо-наукової програми	<p>Співвідношення обсягів обов'язкової та вибіркової складових ОНП: Обов'язкова частина (32 кредити ECTS, 71%): дисципліни, спрямовані на формування загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей – 29 кредитів; практики (науково-викладацька) – 3 кредити.</p> <p>Вибіркова частина – 13 кредитів, 29%: вільний вибір освітніх компонентів.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів, менеджерів (управителів) в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах та організаціях.
Академічні права	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах: студентоцентрованого, особистісно орієнтованого навчання, компетентнісного, системно-інтегративного підходів, навчання на основі досліджень.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарських, практичних занять. Передбачені самостійна робота (виконання індивідуальних завдань з використанням друкованих та електронних джерел); консультації з викладачами; проходження практик.</p> <p>Викладання здійснюється із застосуванням інноваційних, інтерактивних та інформаційних технологій на платформі</p>

	<p>дистанційного навчання Moodle у цифровому університетському кампусі, організації комунікації на платформі Google Meet, ZOOM тощо.</p> <p>Використання елементів неформальної освіти під час вивчення окремих модулів дисциплін на освітніх онлайн-платформах та під час участі в наукових конференціях, конгресах, вебінарах, майстер-класах тощо.</p> <p>Освітньо-науковою програмою передбачені освітні компоненти спрямовані на науково-дослідницьку підготовку майбутніх докторів філософії, зокрема з орієнтацією на тематику досліджень аспірантів та врахування їх наукових інтересів.</p>
Оцінювання	<p>Підготовка здобувачів передбачає оцінювання всіх видів аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного, підсумкового (семестрового) контролю.</p> <p>Проміжний контроль (усне опитування, есе, письмовий експрес-контроль/комп'ютерне тестування тощо), модульний контроль, підсумковий семестровий контроль (заліки, іспити в усній, письмовій, комбінованій формах, захисти звітів з практики).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК02. Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними.
	ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
	ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.
	СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
	СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.
	СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.
	СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.
	СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

	СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
<p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.</p> <p>РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.</p> <p>РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.</p> <p>РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.</p> <p>РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.</p> <p>РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.</p> <p>РН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p> <p>РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.</p> <p>РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри публічного права та кафедри приватного права. До викладання окремих дисциплін залучений професорсько-викладацький склад кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук, кафедри лінгвістики та перекладу Факультету романо-германської філології

	<p>філології, кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти, кафедри психології особистості та соціальних практик Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, відповідно до компетенції та досвіду науково-педагогічних працівників.</p> <p>Наукова спрямованість освітньо-наукової програми передбачає широку участь фахівців, які відповідають напряду програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної, практичної та наукової підготовки.</p> <p>Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Освітній процес здійснюється в аудиторіях загального та спеціального призначення. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписуючою апаратурою, SMART-технологіями, комплексом мультимедійної апаратури, проектувальними пристроями. В Університеті наявна достатня кількість спеціалізованих комп'ютерних класів, які оснащені комп'ютерами із відповідним програмним забезпеченням, комплексами мультимедійної апаратури, наочними та методичними матеріалами. Усі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet.</p> <p>Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають вимогам доступності, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, їдальня, буфети, актові та спортивні зали, стадіон, спортивні майданчики, медичний пункт, басейн.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт Київського університету імені Бориса Грінченка https://kubg.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти та нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності; – Цифровий кампус https://digital.kubg.edu.ua/, що містить інформацію про всі сервіси цифрової освіти, цифрову науку із доступом до різних платформ; цифрове управління нормативними базами, реєстрами, документообігом; імідж та лідерство; цифровий простір із особистими кабінетами і корпоративною поштою; інфраструктуру університету; – система електронного навчання Університету (Moodle); – сервіси для організації онлайн-занять: Google Meet (корпоративний), Google Chat, Google Hangouts, Google Classroom; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – бібліотека, читальні зали; – електронна бібліотека, репозиторій http://elibrary.kubg.edu.ua/; – доступ до електронних наукових баз Scopus, Web of Science, EBSCO та ін.; – навчальні і робочі навчальні плани; – графік освітнього процесу; – робочі програми навчальних дисциплін та практик.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	–
Міжнародна	На основі укладених договорів, які передбачають академічну

кредитна мобільність	мобільність із закордонними університетами-партнерами, у рамках програми ЄС Еразмус+ тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОНП

Код освітнього компонента	Код (№ з/п) навчальної дисципліни, практики	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти (ОК) освітньо-наукової програми				
ОК 1	ОД.01	Філософія і методологія наукової діяльності	4	екзамен
		<i>Філософія науки</i>	2	
		<i>Загальнонаукова методологія</i>	1	
		<i>Наукова етика</i>	1	
ОК 2	ОД.02	Стратегії наукових досліджень	4	залік
		<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>	1	
		<i>Інтернаціоналізація науки</i>	3	
ОК 3	ОД.03	Наукова комунікація іноземною мовою	8	екзамен
ОК 4	ОД.04	Педагогіка і психологія вищої школи	4	екзамен
		<i>Педагогіка вищої школи</i>	1	
		<i>Психологія вищої школи</i>	1	
		<i>Технології викладання у вищій школі</i>	2	
ОК 5	ОД.05	Розвиток наукової галузі з права	6	екзамен
		<i>Методологія наукових досліджень у сфері права</i>	2	
		<i>Джерелознавча база наукових досліджень</i>	2	
		<i>Цифровізація наукової діяльності</i>	2	
ОК 6	ОД.06	Правове забезпечення протидії корупції та порушень академічної доброчесності	3	залік
		<i>Правові та організаційні засади запобігання корупції</i>	2	
		<i>Відповідальність за порушення академічної доброчесності</i>	1	
ОК 7	ОП.01	Науково-викладацька практика	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			32	
Вибіркові компоненти (ВК) освітньо-наукової програми (додаток 1)				
ВК 1	ВД.01	Сучасна теорія права: пізнавальні та прикладні аспекти	3	залік
		<i>Теоретичні та практичні аспекти правопізнання та формалізації права</i>		
ВК 2	ВД.02	Теоретико-прикладні аспекти законотворення	3	залік
		<i>Теорія і практика застосування норм права: теоретико-емпіричний контекст</i>		
ВК 3	ВД.03	Оціночні поняття в системі права	3	залік
		<i>Процесуальна компетенція в праві</i>		
ВК 4	ВД.04	Науковий семінар з права: теоретичний аспект	4	залік
		<i>Науковий семінар з права: практичний аспект</i>		
Усього:			13	
Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів				
ВК	ВД.05	Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів на відповідну кількість кредитів	13	заліки
Загальний обсяг вибіркового компонентів:			13	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			45	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

1 рік		2 рік		3 рік		4 рік	
1 семестр <i>8 кредитів</i>	2 семестр <i>10 кредитів</i>	3 семестр <i>7 кредитів</i>	4 семестр <i>10 кредитів</i>	5 семестр <i>10 кредитів</i>	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Наукова складова ОНП					Завершення виконання наукової складової ОНП		
Освітня складова ОНП – 45 кредитів							
Філософія і методологія наукової діяльності <i>4 кредити</i>							
Стратегії наукових досліджень <i>4 кредити</i>							
Наукова комунікація іноземною мовою <i>8 кредитів</i>							
Розвиток наукової галузі з права <i>6 кредитів</i>							
		Правове забезпечення протидії корупції та порушень академічної доброчесності <i>3 кредити</i>	Вибіркові компоненти <i>13 кредитів</i>				
			Педагогіка і психологія вищої школи <i>4 кредити</i>	Науково-викладацька практика <i>3 кредити</i>			

Структурно-логічна схема вибіркової частини освітньо-наукової програми

1 рік		2 рік		3 рік		4 рік	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр <i>6 кредитів</i>	5 семестр <i>7 кредитів</i>	6 семестр <i>4 кредити</i>	7 семестр	8 семестр
Вибіркова частина освітньої складової ОНП – 13 кредитів							
		<p>Сучасна теорія права: пізнавальні та прикладні аспекти / Теоретичні та практичні аспекти правопізнання та формалізації права <i>3 кредити</i></p>				Завершення виконання наукової складової ОНП	
		<p>Теоретико-прикладні аспекти законотворення / Теорія і практика застосування норм права: теоретико-емпіричний контекст <i>3 кредити</i></p>					
				<p>Оціночні поняття в системі права / Процесуальна компетенція в праві <i>3 кредити</i></p>			
				<p>Науковий семінар з права: теоретичний аспект / Науковий семінар з права: практичний аспект <i>4 кредити</i></p>			
		Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів <i>13 кредитів</i>					

Наукова складова освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності 081 Право, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на здобуття ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері права або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики правотворення та правозастосування. Дисертація перевіряється на плагіат. Дисертація не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації. Дисертація та анотація до неї оприлюднюються на сайті Університету, інституційному репозиторії. Дисертація повинна мати обсяг основного тексту 6,5 – 9 авторських аркушів.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-наукової програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK 6	OK 7
ЗК01		+		+	+	+	
ЗК02		+			+		+
ЗК03	+	+		+	+		
ЗК04			+				+
СК01		+	+		+		
СК02	+		+		+		
СК03				+			+
СК04	+	+			+		
СК05		+			+	+	
СК06		+			+		
СК07	+					+	+

**V. Матриця забезпечення результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

Позначки результатів навчання та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK 6	OK 7
РН01	+	+			+	+	
РН02			+				+
РН03					+	+	
РН04	+				+		
РН05	+	+			+		
РН06	+				+		
РН07				+	+		+
РН08		+			+		
РН09				+			+
РН10		+	+		+		
РН11		+					+

ДОДАТОК 1 – Вибіркова частина освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма «Право» забезпечує реалізацію аспірантами права на вільний вибір освітніх компонентів, передбаченого п. 15 частини 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», п. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Для формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантам пропонується перелік вибірових компонентів, які створюють умови для набуття знань і компетентностей у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку аспіранта, його науковим інтересам та темі дисертаційної роботи.

1. Вибіркова дисципліна «Сучасна теорія права: пізнавальні та прикладні аспекти» / «Теоретичні та практичні аспекти правопізнання та формалізації права».

Дисципліна «Сучасна теорія права: пізнавальні та прикладні аспекти» передбачає формування знань про основні загальнотеоретичні концепції та парадигми, актуальні питання та проблеми у системі теоретико-правових знань та юридичній практиці, тенденції правового розвитку, а також формування навичок розв'язання виявлених проблем шляхом правового аргументування. Вивчення дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти здійснювати характеристику правової аргументації; висвітлювати основні сучасні питання праворозуміння, правотворчості; системи джерел права, правозастосування, правотлумачення, правового впливу, правового регулювання; характеризувати основні проблеми у правотворчості, правозастосуванні, правотлумаченні, правовому регулюванні, а також знаходити способи їх розв'язання та висвітлювати основні питання функціонування та розвитку сучасних правових систем світу

Дисципліна «Теоретичні та практичні аспекти правопізнання та формалізації права» вивчення теоретико-правових та практичних аспектів утворення права в Україні крізь призму аналітичної розробки та теоретичного обґрунтування комунікативно-інституційного підходу до його пізнання. Вивчення дисципліни надасть здобувачам вищої освіти можливість застосовувати комунікативно-інституційний методологічний підхід до наукового дослідження утворення права, розкривати закономірності утворення права як самостійної юридичної категорії; дозволить проаналізувати процес утворення права в Україні, надасть змогу з'ясувати перспективи розвитку права в Україні, здійснити їх узагальнення в межах комплексу напрямів розвитку правоутворення в Україні, а також встановити і обґрунтувати шляхи удосконалення правоутворення.

2. Вибіркова дисципліна «Теоретико-прикладні аспекти законотворення» / «Теорія і практика застосування норм права: теоретико-емпіричний контекст».

Дисципліна «Теоретико-прикладні аспекти законотворення» передбачає вивчення поступальності та наступності періодів формування системи законодавства України; дає можливість проаналізувати неперервність розвитку правової системи і системи права; визначати основні ознаки закону та співвідношення закону з іншими нормативно-правовими актами; аналізувати правову політику як специфічну правову категорію, її зміст і місце в системі інших видів політики; знати принципи і напрями правової політики і нормотворчої діяльності.

Дисципліна «Теорія і практика застосування норм права: теоретико-емпіричний контекст» дозволяє вивчити стадії та системи вимог до правозастосовчого акту з урахуванням положень Конституції України, окремих актів законодавства України, а також сучасного розвитку вчення про застосування права. Вивчення дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти проаналізувати вчення про застосування правових норм на сучасному етапі його розвитку, теоретичною та прикладною базою якої є аналіз законодавства України, вивчення стадій процесу правозастосування та вимогам, які висувуються до правозастосовчого акту. Це дозволить здобувачам вищої освіти дослідити розвиток законодавства України та навчитися розширювати вимоги до акту правозастосування, тим паче, що їх перелік не має обмежуватися лише вимогами обґрунтованості, законності та доцільності. Кожен акт правозастосування має, крім вказаних критеріїв, відповідати вимогам верховенства права, рівності перед законом, своєчасності, розумного строку та гарантування участі приватної особи у розгляді та вирішенні справи. Такий підхід дає змогу говорити про справжнє служіння держави людині, її потребам та законним інтересам.

3. Вибіркова дисципліна «Оціночні поняття в системі права» / «Процесуальна компетенція в праві».

Дисципліна «Оціночні поняття в системі права» присвячена дослідженню техніко-технологічних правил застосування оціночних понять. Вивчення дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти ознайомитися із правилами, які покликані забезпечити ефективність застосування юридичних норм із формально невизначеними поняттями. Вони пов'язані, як із загальними вимогами до правозастосування, так і зі стадіями правозастосовної діяльності та індивідуально-правовими актами. Вміло визначати перелік вимог до актів застосування права, що мають безпосередньо прикладний характер та запропоновувати перелік таких правил у форматі, що відповідає конструкції нормативно-правового припису. Визначати, що успішна реалізація цих правил реальна сьогодні лише за умови їх нормативного закріплення.

Дисципліна «Процесуальна компетенція в праві» визначає єдину категорію, яка б охоплювала правосуб'єктність суб'єктів публічної адміністрації як у судовій, так і у позасудовій їх діяльності, визначенню засад застосування цієї категорії щодо позасудової діяльності зазначених суб'єктів, формуванню на цій

основі пропозицій щодо вдосконалення чинного адміністративного законодавства. Вивчення дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти обґрунтовувати, що процесуальна компетенція суб'єктів публічної влади у позасудових адміністративних юрисдикційних провадженнях має розглядатися не тільки з позиції сукупності їхніх прав, обов'язків і повноважень у цих провадженнях, але й включати правосуб'єктність як здатність брати участь у цих провадженнях.

4. Вибіркова дисципліна «Науковий семінар з права: теоретичний аспект» / «Науковий семінар з права: практичний аспект».

Дисципліна «Науковий семінар з права: теоретичний аспект» має забезпечити формування теоретичних навичок проведення самостійного дослідження із використанням сучасного інструментарію дослідника-правознавця. Дисципліна спрямована на оволодіння принципами та алгоритмами наукових досліджень. Здобувачі можуть ознайомитися з підходами до пізнання прикладних комунікативних технологій та сучасними галузевими науковими школами.

Дисципліна «Науковий семінар з права: практичний аспект» має забезпечити формування практичних навичок проведення самостійного дослідження із використанням сучасного інструментарію дослідника-правознавця. Дисципліна спрямована на оволодіння принципами та алгоритмами наукових досліджень в практичній площині. Здобувачі освіти можуть ознайомитися з підходами до пізнання прикладних комунікативних технологій та сучасними галузевими науковими школами у практичному їх застосуванні.

5. Вибір з каталогу курсів.

Вибір дисциплін з каталогу курсів дає змогу здобувачу розширити та/або поглибити знання у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку аспіранта, його науковим інтересам та темі дисертаційної роботи, чи здобути додаткові знання та компетентності в межах інших спеціальностей, галузей знань.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вибіркові дисципліни «Сучасна теорія права: пізнавальні та прикладні аспекти» / «Теоретичні та практичні аспекти правопізнання та формалізації права» (ВК1); «Теоретико-прикладні аспекти законотворення» / «Теорія і практика застосування норм права: теоретико-емпіричний контекст» (ВК2); «Оціночні поняття в системі права» / «Процесуальна компетенція в праві» (ВК3); «Науковий семінар з права: теоретичний аспект» / «Науковий семінар з права: практичний аспект» (ВК4)

	ВК1	ВК2	ВК3	ВК4
ЗК01	+	+	+	+
ЗК02		+		+
ЗК03	+	+		+
ЗК04				+
СК01	+		+	+
СК02	+			+
СК04	+			+
СК05		+	+	
СК06		+	+	
СК07	+	+	+	+

Матриця забезпечення результатів навчання відповідними вибілковими компонентами освітньо-наукової програми вибіркові дисципліни «Сучасна теорія права: пізнавальні та прикладні аспекти» / «Теоретичні та практичні аспекти правопізнання та формалізації права» (ВК1); «Теоретико-прикладні аспекти законотворення» / «Теорія і практика застосування норм права: теоретико-емпіричний контекст» (ВК2); «Оціночні поняття в системі права» / «Процесуальна компетенція в праві» (ВК3); «Науковий семінар з права: теоретичний аспект» / «Науковий семінар з права: практичний аспект» (ВК4)

	ВК1	ВК2	ВК3	ВК4
РН01	+	+	+	
РН02		+		+
РН03	+	+		
РН04	+	+	+	+
РН05	+	+		+
РН06	+			+
РН07		+	+	+
РН08		+	+	
РН09				+
РН10			+	+
РН11		+	+	+